

Η διάσωση και η ανάπτυξη του Τύπου της περιφέρειας

Κυρίες, κύριοι,

Ήμαστε σήμερα εδώ, για να δώσουμε λύσεις με σκοπό την διάσωση και την αλλαγή των προτύπων του Τύπου της περιφέρειας σε αναπτυξιακή κατεύθυνση.

Μέσα από την σύνθεση των απόψεων, με σύμβουλο την επιστημονική γνώση, την πολιτική άποψη, την εμπειρία των συναδέλφων εκδοτών στον ημερήσιο και τον εβδομαδιαίο Τύπο· με την συμβολή των εργαζομένων επιδιώκουμε να περιγράψουμε το νέο μοντέλο λειτουργίας του.

Πρόκειται για το αποκορύφωμα μια πολύμηνης προσπάθειας, που ελπίζουμε να αποκαταστήσει τον τοπικό Τύπο ως το όχημα της επικοινωνίας και τους διαλόγου στην ελληνική περιφέρεια, στον ιστορικό χρόνο αλλά και σήμερα, και να ενισχύσει έτσι την λειτουργία της Δημοκρατίας μας.

Δεν είναι άλλη μια διοργάνωση ενός επαγγελματικού κλάδου αλλά φιλοδοξούμε να επιβεβαιωθεί ως εξέλιξη στο πεδίο της πολιτικής. Γι' αυτό άλλωστε και μετέχουν τα κόμματα, οι εκπρόσωποι των φορέων των ΜΜΕ, της τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Τμημάτων ΜΜΕ των Πανεπιστημίων της χώρας.

Στοχεύουμε να αναδείξουμε τις δυνατότητες που υπάρχουν για να υπερβεί ο Τύπος τις χρόνιες παθογένειες με τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας που τον αφορά και τη χάραξη του οδικού χάρτη, που οδηγεί στη νέα εποχή.

Ο κλάδος σήμερα βρίσκεται σε ελεύθερη πτώση και ταυτόχρονα βάλλεται από παντού. Από την αναχρονιστικότητα των νόμων, από φορείς του δημοσίου που δεν εφαρμόζουν τους νόμους, από την κλοπή της δουλειάς μας από ηλεκτρονικά μέσα - φαντάσματα, από την αγορά που συρρικνώνεται. Εφημερίδες κλείνουν, γίνονται απολύσεις, χαμηλώνει η ποιότητα, λιγοστεύει η κυκλοφορία, μειώνονται οι σελίδες.

Υπάρχει ελπίδα να αναστραφούν όλα αυτά και μάλιστα σε μια περίοδο αλλαγής στον τρόπο επικοινωνίας αλλά και οικονομικής κρίσης και ύφεσης;

Ναι, υπάρχει, όχι μόνο ελπίδα αλλά και λύσεις υπάρχουν εφόσον αποφασίσουμε να αλλάξουμε συνολικά το μοντέλο λειτουργίας του τύπου της περιφέρειας

Σήμερα, παρόλη την κρίση, **μόλις σε δέκα νομούς** στη χώρα εκδίδονται λιγότερες από (3) τρεις ημερήσιες και εβδομαδιαίες εφημερίδες, ενώ σε (31) νομούς εκδίδονται περισσότερες από (6) έξι και υπάρχουν νομοί με 9, 10, 12, 15, φύλλα.

Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στην υπουργική απόφαση του 2012, ενώ υπάρχει και ένας αριθμός φύλων που δεν είναι στην λίστα που ανεβάζει τον αριθμό τους ανά νομό.

Τι πρέπει να αφήσουμε να συμβεί να αφήσουμε τους αυτοματισμούς της κρίσης να ρυθμίσουν την κατάσταση; Να κλείσουν οι περισσότερες επιχειρήσεις, να απολυθούν και άλλοι εργαζόμενοι; Να μείνουν μόνο λίγες ισχυρές εφημερίδες;

Όχι. Αντιθέτως να δοθεί η δυνατότητα συνεργιών ως κίνητρο για τη δημιουργία νέων κοινών εκδόσεων από διαφορετικές επιχειρήσεις Τύπου σε τοπικό – περιφερειακό επίπεδο χωρίς να χάνονται τα δικαιώματα για τις κρατικές δημοσιεύσεις και τις καταχωρίσεις.

Τα αποτελέσματα θα γίνουν αμέσως εμφανή. Θα υπάρξουν περισσότεροι αναγνώστες ποιοτικότερο περιεχόμενο, μεγαλύτερη γεωγραφική απεύθυνση, λιγότερα φύλα στην αγορά, ισχυρότερες ηλεκτρονικές εφημερίδες. Όλα αυτά σημαίνουν οικονομία στα έξοδα και περισσότερα έσοδα από συνδρομές ,πωλήσεις στο περίπτερο, καλύτερη πρόσβαση στην τοπική και εθνική διαφήμιση, εξασφάλιση και ανάπτυξη θέσεων εργασίας

Σήμερα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία τα έσοδα από τις δημοσιεύσεις του δημοσίου κατανέμονται ισομερώς στις εφημερίδες που πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου. Αυτό τελικά αντί να βοηθήσει στην ανάπτυξη, λειτούργησε αντανάπτυξιακά, νομιμοποίησε τον αθέμιτο ανταγωνισμό κλπ οδήγησε μεγάλο μέρος των εφημερίδων να υπολειμθούν και εάν συνεχίσουν έτσι σταδιακά θα εξαφανιστούν . Παράλληλα η τοπική αυτοδιοίκηση και οι φορείς του δημοσίου εφάρμοσαν και εφαρμόζουν την κατανομή ο καθένας κατά το δοκούν, αδιαφανώς με αποκλεισμούς και διαμάχες που σε πολλές περιπτώσεις έχουν καταλήξει στις αίθουσες των δικαστηρίων.

Είναι απαραίτητο να υπάρξουν αλλαγές . Πραγματική αξιολόγηση και αναλογική κατανομή , με κατηγοριοποίηση των εφημερίδων
Τα κριτήρια για την κατηγοριοποίηση των εφημερίδων και την απόκτηση δικαιωμάτων κρατικών δημοσιεύσεων να γίνεται με ρήτρα απασχόλησης, κυκλοφορίας και αναγνωσιμότητας ως το προϊόν μετρήσεων έγκυρων και αποδεκτών, τις οποίες και θα αξιοποιεί ένα διευρυμένο όργανο

Προτείνονται συνολικά τέσσερις βαθμίδες που θα καθορίζουν τις εφημερίδες ανάλογα και δύο βαθμίδες για της εβδομαδιαίες.

Η ανάγκη για διαφάνεια, έλεγχο και ισχυροποίηση της δημοκρατίας μας οδηγεί να ζητήσουμε ή διανομή των δημοσιεύσεων να γίνεται πλέον από ένα κεντρικό όργανο

Πρέπει επίσης να ξεκαθαρίσουμε ότι άλλο είναι η υποχρέωση του κράτους να δημοσιεύει και πρέπει να πληρώνει γι' αυτή την υπηρεσία τις εφημερίδες κι άλλο η αρωγή προς τις επιχειρήσεις Τύπου, που τώρα δεν υπάρχει.

Τα δύο τελευταία χρόνια το υπουργείο ανάπτυξης θέτει ζητήματα κατάργησης της υποχρεωτικότητας των δημοσιεύσεων με το σκεπτικό ότι οι ιστοσελίδες των δήμων και των άλλων νομικών προσώπων αρκούν για την διάδοση της πληροφορίας. Το

συνέδριο αυτό με επιστημονική έρευνα και καταγραφή του τι συμβαίνει στις ευρωπαϊκές χώρες αλλά και στην Αμερική θα αποδείξει ότι η διαφάνεια για το πώς χειρίζονται οι φορείς του δημοσίου το δημόσιο χρήμα επιτυγχάνεται και υπηρετείται μόνο μέσα από έντυπο τύπο.

Οι υποχρεωτικότητας των δημοσιεύσεων είναι ζήτημα εφαρμογής της δημοκρατίας και η συζήτηση αυτή πρέπει να τελειώσει εδώ σ' αυτό το συνέδριο.

Μετά την κατάργηση σειράς διατάξεων, που κατέτειναν στην ενίσχυση των τοπικών εφημερίδων μέσω των υποχρεωτικών καταχωρήσεων (ν. 3548/2007), των διαφημίσεων του δημόσιου τομέα (ν. 2328/1995) και άλλοτε των ατελειών, που αναιρέθηκαν, κατέρρευσε ολόκληρο το πλαίσιο χωρίς όμως να αντικατασταθεί. Η άρση του σε συνδυασμό με την ύφεση και την κατάρρευση επίσης της διαφημιστικής αγοράς σε τοπικό και εθνικό επίπεδο οδηγούν τις εφημερίδες σε αφανισμό.

Η αρωγή προς τις επιχειρήσεις του τοπικού/περιφερειακού Τύπου είναι ένα νέο κεφάλαιο και πρέπει να υπάρξει με όρους που θα αποτρέπουν την αναπαραγωγή πελατειακών και σχέσεων εξάρτησης προς τη διοίκηση γενική και τοπική.

Η διεθνής εμπειρία έχει πολλά παραδείγματα όπως η δημιουργία Κεφαλαίου για τον Τύπο (Ολλανδία).

Οι εφημερίδες ως επιχειρήσεις Τύπου σήμερα είναι αποκλεισμένες από τον τραπεζικό δανεισμό. Χρειαζόμαστε ειδικό πρόγραμμα τραπεζικής χρηματοδότησης με την εγγυοδοσία του Δημοσίου. Να υπάρξει επιτέλους αναγνώριση της προσφοράς του επαρχιακού, τοπικού Τύπου και αρωγή προς τις περιφερειακές εφημερίδες με την εφαρμογή πολιτικών, με τις οποίες θα ενθαρρύνεται η διάδοση/κυκλοφορία τους στις νέες ηλικίες, εκπαιδευτικά ιδρύματα, δημόσιες υπηρεσίες κα.

Να υπάρξει ειδική ρητή πρόνοια υπέρ των αντικειμενικά μειονεκτικών εφημερίδων, οι οποίες μπορεί ακόμα και να χρηματοδοτούνται απ' ευθείας, με ζητούμενο την προστασία του αντικειμενικά, μικρού και μειονεκτικού μεγέθους αναφερόμαστε σε έννοιες όπως είναι η νησιωτικότητα, οι δυσπρόσιτες περιοχές, η χαμηλή πληθυσμιακή συγκέντρωση).

Η αξία του δημοσιογραφικού έργου που πληρώνουν οι επιχειρήσεις Τύπου καταληστεύεται στο διαδίκτυο. Τα πνευματικά δικαιώματα πρέπει να πάρουν αξία, η προστασία τους είναι προϋπόθεση για την αναβάθμιση της ποιότητας του Τύπου της περιφέρειας. Στο ζήτημα των πνευματικών δικαιωμάτων και της λειτουργίας της ενημέρωσης στο διαδίκτυο το νέο αχαρτογράφητο πεδίο είναι αναγκαίο να μπου επιτέλους κανόνες. Η κλοπή και η ασυδοσία καλύπτονται με το πρόσχημα της ελευθερίας του τύπου. Όπως υπάρχουν ρυθμίσεις και αναγνώριση στα παραδοσιακά μέσα ανάλογες ρυθμίσεις θα πρέπει να υπάρξουν και για το διαδίκτυο. Οι επιχειρήσεις Τύπου είτε λειτουργούν στο διαδίκτυο είτε όχι θα πρέπει να έχουν τις ίδιες υποχρεώσεις για να απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα. Ο, τι διαφορετικό απ' αυτό είναι αθέμιτο, θα τολμούσα να πω ότι αντιβαίνει θεμελιώδεις συνταγματικές αναφορές και βεβαίως λειτουργεί εναντίον των επιχειρήσεων Τύπου εξαιτίας του ότι είναι νομοταγείς και ελέγχονται γι' αυτό!

Η βιωσιμότητα μπορεί να επιτύχει με τη συνεχή εκπαίδευση όλων των ανθρώπων που εργάζονται στον τύπο της περιφέρειας, που είναι προϋπόθεση για την ποιοτική αναβάθμιση του περιεχομένου των εφημερίδων και της γενικότερης λειτουργίας τους.

Αναγκαία βήματα η συγκέντρωση πόρων για την εκπαίδευση και την επιμόρφωση, η συνεργασία των οικείων πανεπιστημιακών τμημάτων, η θεσμική αποτύπωση της διαδικασίας και η σύνδεση της με την ρήτρα απασχόλησης και η ανάθεση της παρακολούθησης της εφαρμογής σε όργανο με τη συμμετοχή των εκπροσώπων της Πολιτείας, της Εκπαίδευσης, των φορέων του Τύπου και των ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων του Ινστιτούτου Επαρχιακού Τύπου και του Μορφωτικού Ιδρύματος της ΕΣΗΕΑ.

Ανά την χώρα υπάρχουν επιχειρήσεις που διαθέτουν κυλινδρικές εκτυπωτικές μηχανές πολύ μεγάλων δυνατοτήτων που μπορούν να αξιοποιηθούν και να συμβάλλουν σε μια νέου τύπου συνεργασία εκτύπωσης-διάθεσης των εφημερίδων. Πρέπει να γίνει άμεσα χωροταξική μελέτη των πιεστηρίων να αναζητηθούν τρόποι συνδυασμένης μετακίνησης και έτσι να υπάρξει και οικονομία και ποιοτική αναβάθμιση στο αποτέλεσμα των εκτυπώσεων

. Παρατηρούνται δυστυχώς εκδόσεις που εκτυπώνονται (παράνομα σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο) σε εκτυπωτές. Θα έλεγε κανείς ότι η τεχνολογία προχωράει. Δεν είναι θέμα τεχνολογίας αλλά εκτύπωσης ελάχιστων φύλων 100-150 αντιτύπων με μικρό κόστος ώστε να βεβαιώνεται από τη ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ η ύπαρξη του φύλου. Αυτό όμως δεν είναι ο τρόπος για την επιβίωση αλλά ο σίγουρος δρόμος για την εξαφάνισή των εφημερίδων εφόσον καθιστά αποδεκτή μέθοδο το πρόσχημα, το οποίο «καταπίνει» στη συνέχεια η διοίκηση στο όνομα της ανοχής υπέρ των εφημερίδων. Έτσι δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος με την πλημμυρή εφαρμογή νόμων και διατάξεων, συνήθως σε βάρος εκείνων που έχουν αποδυθεί σε μια τιτάνια προσπάθεια να είναι εντάξει απέναντι στις υποχρεώσεις τους, απέναντι στο νόμο και τους αναγνώστες-πολίτες.

Η υποχώρηση των ΕΛΤΑ ως το αποτέλεσμα της διακοπής της επιδότησής τους για τη διανομή του Τύπου της περιφέρειας, σε πολλές περιπτώσεις ανέστειλε την αποστολή, διακίνηση, διανομή των εφημερίδων σε σημαντικό μέρος της ελληνικής Επικράτειας και στο Εξωτερικό. Το σύστημα που προϋπήρχε δεν ήταν ιδιαίτερος αποτελεσματικό, πόρρω απείχε των αντιστοίχων ταχυδρομικών Υπηρεσιών σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Σήμερα απαιτείται η εκπόνηση σχεδίου διανομής του τοπικού Τύπου σε εθνική κλίμακα με ζητούμενο την αποκατάσταση της δυνατότητας να φθάνει η εφημερίδα παντού.

Οι εταιρείες τηλεπικοινωνιών όπως ο χορηγός μας ΟΤΕ θα μπορούσε να μας δει ως έναν πολύ μεγάλο πελάτη και να μας παρουσίαζε ένα ειδικό πακέτο για σταθερά, κινητά και ίντερνετ σε ελκυστικές τιμές.

Η κεντρική διαφημιστική αγορά είναι ο μεγάλος απών για τις εφημερίδες της περιφέρειας παρόλο που αξίζουμε μερίδιο πολύ μεγαλύτερο από αυτό που λαμβάνουμε . Είναι ζητούμενο να αφαιρέσουμε κάθε επιχείρημα που εμποδίζει την κεντρική διαφήμιση να φτάσει στην περιφέρεια και να βρούμε κοινό βηματισμό με τις διαφημιστικές εταιρείες που απευθύνονται πανελλαδικά.

Το κατακερματισμένο συνδικαλιστικό τοπίο στο τύπο της περιφέρειας πρέπει να αποκατασταθεί. Η ύπαρξη σήμερα τεσσάρων συνδικαλιστικών φορέων στις ημερήσιες και εβδομαδιαίες εφημερίδες είναι αδιέξοδη. Η σύσταση ομοσπονδίας, ή ενός δευτεροβάθμιου οργάνου είναι απαραίτητο να δημιουργηθεί για να αποκτήσουμε κοινή γλώσσα στα κοινά προβλήματα και κυρίως κοινή δράση.

Η ειδήσεις που έρχονται από το πρόσφατο παγκόσμιο συνέδριο για τον περιφερειακό τύπο, που έγινε στην Οξφόρδη και θα αναλυθούν στο συνέδριο, είναι ότι παγκοσμίως ο τύπος της περιφέρειας αντέχει και στην επίθεση του διαδικτύου, αντέχει και στην εξάπλωση των μεγάλων κεντρικών εφημερίδων και διατηρεί δυναμική και βιωσιμότητα για πολλά χρόνια ακόμη.

Το ίδιο μπορεί να συμβεί και στην χώρα μας εάν αποφασίσουμε να αλλάξουμε συνολικά το μοντέλο λειτουργίας μας.

Ο Τύπος της περιφέρειας δεν είναι ένας ακόμη κλάδος της αγοράς. Είναι ένας ειδικός κλάδος. Δεν διακινούμε προϊόντα αλλά ιδέες και γι' αυτό μόνο οι κανόνες της αγοράς δεν αρκούν να ρυθμίσουν την λειτουργία του.

Αγαπητοί ομιλητές και σύνεδροι,

Έχουμε την επιθυμία και πιθανόν την ευκαιρία να μεταρρυθμίσουμε τον κλάδο του τύπου της περιφέρειας ακολουθώντας τις αλλαγές στο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον στην χώρα μας και αξιοποιώντας την διεθνή εμπειρία

Δεν είναι μόνο ζήτημα των δικών μας εργασιών αλλά και της πολιτικής βούλησης που πιστεύω ότι θα εκφραστεί.

Ελπίζω τα αποτελέσματα αυτού του συνεδρίου να μην μείνουν σε κάποιο συρτάρι αλλά σύντομα να μεταφραστούν σε νομοθετικό έργο.

Καλή μας επιτυχία.